

See lehekülg on tõlgitud masintõlkega [\[Linki\]](#). Masintõlkes võib olla vigu, mis võivad vähendada selgust ja õigsust; ombudsman ei vastuta mis tahes erisuste korral. Kõige usaldusväärsem ja õiguskindlam teave on algversioonis eespoolisel lingil (inglise keel). Lisateave on meie [keele- ja tõlkepoliitikas](#) [\[Linki\]](#).

Otsus Euroopa Komisjoni keeldumise kohta anda üldsusele täielik juurdepääs dokumentidele, mis on seotud ELi ja Kanada laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) komiteede koosolekutega (juhtum 1264/2021/ABZ)

Otsus

Juhtum 1264/2021/ABZ - Alguskuupäev: {0} 26/07/2021 - Otsuse kuupäev: {0} 22/02/2022
- Asjassepuutuvad institutsioonid Euroopa Komisjon (Haldusomavoli ei tuvastatud) |

Juhtum puudutas Euroopa Komisjoni keeldumist anda üldsusele täielik juurdepääs laiaulatusliku ja majanduspartnerluslepingu (CETA) komiteede koosolekutega seotud dokumentidele. CETA komiteed toovad kokku ELi ja Kanada esindajad, et pidada läbirääkimisi vabakaubanduslepingu rakendamise üle. Taotletud dokumentide osadele juurdepääsu keelamisel tugines komisjon dokumentidele üldsuse juurdepääsu käsitlevates ELi õigusaktides sätestatud eranditele, väites, et täielik avalikustamine kahjustaks avalikke huve seoses rahvusvaheliste suhete ja isikuandmete kaitsega.

Ombudsmani uurimisrühm kontrollis taotletud dokumentide redigeerimata versioone ja kohtus komisjoni esindajatega, et saada täiendavaid selgitusi. Arvestades liidu institutsioonide ulatuslikku kaalutusõigust selle üle otsustamisel, kas avalikustamine võib kahjustada rahvusvahelisi suhteid, leidis ombudsman, et komisjoni otsus keelduda juurdepääsu andmisest ei ole ilmselgelt ekslik. Kuna avalikustamisel ei olnud muud avalikku huvi, leidis ombudsman, et komisjon oli oma otsuses õigustatud. Seetõttu lõpetas ombudsman juhtumi, leides, et haldusomavoli ei leitud.

Ombudsman märgib siiski, et kaebuse esitaja tõstatab asjakohaseid küsimusi ja usub, et avalik arutelu rahvusvaheliste lepingute üle on äärmiselt oluline. Selline arutelu ei saa toimuda ilma kõigi osapoolte kindla pühendumuseta läbipaistvusele.

Kaebuse taust

1. Laiaulatuslik majandus- ja kaubandusleping (CETA) [1] on Kanada ja Euroopa Liidu vaheline vabakaubandusleping. Seda kohaldatakse praegu ajutiselt, kuna kõik ELi liikmesriigid ei ole seda ratifitseerinud. CETA rakendamist arutatakse erikomiteedes, kus osalevad ELi ja Kanada esindajad (edaspidi „CETA komiteed“). [2]

2. 2020. aasta detsembris palus toidusektori tarbijaõigustega tegelev mittetulundusühing komisjonilt üldsuse juurdepääsu „*kõikidele ettevalmistavatele dokumentidele, sealhulgas infolehtedele, e-kirjadele ja muule asutusesisesele kirjavahetusele ning kirjavahetusele sidusrühmadega – seoses kõigi järgmiste CETA komiteede koosolekutega: – Põllumajanduskomisjon – geograafiliste tähiste komitee.* [3] Taotluse korral selgitas kaebuse esitaja, et tema taotlus puudutas 2020. aastat.

3. 2021. aasta veebruaris tegi komisjon kindlaks kuus dokumenti, mis kuuluvad kaebuse esitaja juurdepääsutaotluse kohaldamisalasse:

- „Ülevaade (Line to Take) CETA põllumajanduskomiteele, 21. september 2020, registreeritud viitenumbri Ares(2021)170733 all (dokument 1);
- CETA põllumajanduskomitee 21. septembri 2020. aasta selgitustega päevakord, registreeritud viitenumbri Ares(2021)171060 (edaspidi „dokument 2“);
- Ülevaade liikmesriikidega peetavast ülevaatekoosolekust, mis on registreeritud viitenumbri ARES(2021) 171277 (dokument 3);
- 22. oktoobri 2020. aasta ülevaade (Line to Take) CETA geograafiliste tähiste komiteele, registreeritud viitenumbri Ares(2021)171009 all (edaspidi „dokument 4“);
- CETA geograafiliste tähiste komitee 22. oktoobri 2020. aasta selgitustega päevakord, registreeritud viitenumbri Ares(2021)171207 all (edaspidi „dokument 5“);
- Aruanne kohtumise kohta, mis toimus enne CETA geograafiliste tähiste koosolekut, Ares(2020)5488363 (edaspidi „dokument 6“).“

4. Komisjon andis dokumentidele osalise juurdepääsu. Seoses redigeerimisega tugines ta mitmele erandile, mis tulenevad ELi õigusest üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele (määrus 1049/2001). Ta väitis, et dokumentide täielik avalikustamine kahjustaks avalikke huve seoses rahvusvaheliste suhetega [4] (dokumendid 1–5), isikuandmete kaitsega [5] (dokument 6), samuti otsustamisprotsessiga [6] (dokumendid 1–5) ja vajadusega kaitsta ärihuve [7] (dokument 6).

5. Kaebuse esitaja palus komisjonil oma otsus läbi vaadata (esitades „kinnitava taotluse“), jättes välja isikuandmete kaitseks tehtud redigeerimised.

6. 2021. aasta aprillis vaatas komisjon oma otsuse läbi. Sellega anti täielik juurdepääs dokumendile 3 ja laiem juurdepääs dokumendile 2. Ta kinnitas dokumentides 1, 2, 4, 5 ja 6 tehtud ülejäänud redigeerimisi, tuginedes eranditult rahvusvaheliste suhete ja isikuandmete kaitset käsitlevatele eranditele.

7. Kuna kaebuse esitaja ei olnud rahul komisjoni otsusega, pöördus ta ombudsmani poole.

Uurimine

8. Ombudsman algatas uurimise seoses komisjoni keeldumisega anda taotletud dokumentidele üldsuse täielik juurdepääs.

9. **Uurimise** käigus kontrollis ombudsmani uurimisrühm nende viie dokumendi redigeerimata versioone, millele komisjon ei andnud täielikku juurdepääsu. Komisjon kohtus ka komisjoni esindajatega, et saada täiendavaid selgitusi. [8] Kaebuse esitaja ei esitanud märkusi koosoleku aruande kohta.

Ombudsmanile esitatud argumendid

10. Kaebuse **esitaja** seadis kahtluse alla asjaolu, et komisjon muutis otsuse kordusetapis läbivaatamisel oma põhjendusi. Samuti väitis ta, et mis tahes erandit üldsuse juurdepääsust tuleks tõlgendada kitsalt ja et komisjon ei ole konkreetselt selgitanud, kuidas avalikustamine võib kaitstavaid huve negatiivselt mõjutada, nagu nõuab väljakujunenud kohtupraktika. [9] Kaebuse esitaja oli samuti seisukohal, et vaidluselused dokumendid sisaldavad keskkonnateavet, millele on ELi õiguse alusel antud laiem juurdepääs [10].

11. **Komisjon** väitis, et erandite kitsas tõlgendamine ei välista tema ulatuslikku kaalutusõigust [11] määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud erandite kohaldamisel, mis hõlmab avalike huvide kaitset seoses rahvusvaheliste suhetega. Ta märkis, et on dokumente hoolikalt hinnanud, et võimaldada võimalikult laiaulatuslik juurdepääs, ning et ta teavitas kaebuse esitajat osalise avalikustamata jätmise põhjustest. Näiteks teatas ta kaebuse esitajale, et kustutatud teksti osade avalikustamine muudaks ELi läbirääkimispositsioonid ja sellega seotud sisepoliitilised kaalutlused üldsusele kättesaadavaks. Seda teavet võiksid kasutada ka kolmandad riigid, „et avaldada komisjonile põhjendamatut survet, et toetada nende endi huve, piirata põhjendamatult ELi manööverdamisruumi rahvusvahelisel areenil ja ohustada ELi rahvusvahelist positsiooni“.

12. Lõpuks leidis komisjon, et taotletud dokumendid ei sisaldanud keskkonnateavet ega igal juhul teavet keskkonda sattuvate heitmete kohta.

Ombudsmani hinnang

13. Ombudsman märgib, et üldsuse juurdepääsu dokumentidele käsitleva haldusmenetluse läbivaatamise etapp võimaldab ELi institutsioonidel oma esialgset otsust uuesti hinnata. [12] Kui ELi institutsioonid olid kohustatud säilitama algselt esitatud põhjendused, kaotab läbivaatamise võimalus oma eesmärgi. Seega võis komisjon läbivaatamise etapis tugineda erinevatele eranditele.

14. Ombudsman märgib lisaks, et ELi institutsioonidel on ulatuslik kaalutusõigus selle üle

otsustamisel, kas dokumendi avalikustamine võib kahjustada määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktiga a kaitstud avalikke huve, sealhulgas rahvusvaheliste suhete kaitset. [13] Lisaks ei pea institutsioonid tõendama ühemõttelise ohu olemasolu rahvusvaheliste suhetele. Nad peavad üksnes tõendama, et risk on mõistlikult ettenähtav ja mitte puhtalt hüpoteetiline. [14] Kui esitatakse usutavaid argumente selle kohta, miks avalikustamine võiks kahju tekitada, on see kriteerium täidetud. Ombudsman saab komisjoni otsuse peale esitatud üleskutset kahtluse alla seada üksnes juhul, kui komisjoni hinnangus on tehtud ilmne viga.

15. Tuginedes viie dokumendi kontrollimisele ja komisjoni esindajate poolt ombudsmani uurimiserühmaga toimunud kohtumisel esitatud lisateabele, leiab ombudsman, et komisjon ei ole ilmselgelt eksinud, kui ta leidis, et asjaomaste kustutatud osade avalikustamine võib kahjustada ELi rahvusvahelisi suhteid. Lisaks leiab ombudsman, et komisjon põhjendas oma otsust nii palju kui võimalik, arvestades dokumentides sisalduva teabe tundlikku laadi.

16. Ombudsman ei tuvastanud dokumentide kustutatud osades konkreetset keskkonnateavet Ärhusi määruse tähenduses.

17. Kuna dokumentide kustutatud osad ei sisalda keskkonnateavet, ei ole mingit avalikku huvi, mida saaks arvesse võtta, kui hinnatakse, kas avalik huvi seoses rahvusvaheliste suhete kaitsega õigustab üldsuse keeldumist dokumentidele juurdepääsust.

18. Eespool toodut arvesse võttes leiab ombudsman, et komisjonil oli õigus keelduda osaliselt üldsuse juurdepääsust taotletud dokumentidele.

19. Olles seda öelnud, märgib ombudsman, et kaebuse esitaja väljendab tõsist muret CETA mõju ja läbipaistvuse pärast. Ta usub, et avalik arutelu rahvusvaheliste lepingute eeliste üle on äärmiselt oluline, kuna see võimaldab üldsusel kontrollida ja avaldada arvamust ELi tasandi otsustusprotsesside tulemuste kohta, mis neid otseselt mõjutavad. Selline arutelu ei saa toimuda ilma kõigi osapoolte kindla pühendumuseta läbipaistvusele.

Järeldus

Uurimise põhjal lõpetab ombudsman selle juhtumi järgmise järeldusega:

Euroopa Komisjoni haldusomavoli ei esinenud.

Sellest otsusest teavitatakse kaebuse esitajat ja komisjoni .

Emily O'Reilly Euroopa Ombudsman

Strasbourg, 22. veebruar 2022

- [1] Lisateave lepingu kohta on kättesaadav aadressil:
https://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ceta/index_en.htm [Linki].
- [2] Täiendav teave CETA komiteede kohta on kättesaadav aadressil:
<https://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1811> [Linki]
- [3] Määruse (EÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele) kohaselt:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32001R1049>
- [4] Määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punkti a kolmas taane.
- [5] Määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punkt b.
- [6] Määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 3 esimene lõik.
- [7] Määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 2 esimene taane
- [8] Aruanne Euroopa Ombudsmani uurimisrühma kohtumise kohta komisjoni esindajatega on kättesaadav aadressil: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/inspection-report/en/152432> [Linki]
- [9] Euroopa Kohtu 17. oktoobri 2013. aasta otsus [Linki]kohtuasjas C-280/11 P , nõukogu vs. Access Info Europe [Linki], punkt 31, ja Euroopa Kohtu 3. juuli 2014. aasta otsus [Linki]kohtuasjas C-350/12 P , nõukogu vs. in't Veld [Linki], punkt 52.
- [10] Määruse 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (Århusi määrus) artikli 2 lõike 1 punkt d: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32006R1367> [Linki].
- [11] Üldkohtu 11. juuli 2018. aasta otsus kohtuasjas T-644/16, [Linki]ClientEarth vs. komisjon , punktid 23–25.
- [12] Euroopa Kohtu 6. märtsi 2003. aasta otsus [Linki]kohtuasjas C-41/00: Interporc vs. komisjon [Linki], punkt 31, ja Üldkohtu 28. märtsi 2017. aasta otsus [Linki]kohtuasjas T-210/15: Deutsche Telekom vs. komisjon [Linki], punktid 82–83.
- [13] Üldkohtu otsus kohtuasjas T-644/16, ClientEarth vs. komisjon , punktid 23–25 (vt joonealune märkus 11).
- [14] Üldkohtu 25. novembri 2020. aasta otsus kohtuasjas T-166/19, [Linki]Mario Bronckers vs. komisjon , punkt 60.

